

**D E C I Z I E**

25 martie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit  
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului,  
judecătorul:

Svetlana Filincova,

Judecători:

Tamara Chișca - Doneva, Elena Covalenco,  
Dumitru Mardari, Maria Ghervas,

examinînd recursul declarat de către avocatul Ion Cerga în interesele lui Ambrosi Tudor lichidatorul Întreprinderii Mixte „Bigga Food” Societatea cu Răspundere Limitată în pricina la cererea înaintată de către Ambrosi Tudor lichidatorul Întreprinderii Mixte „Bigga Food” Societatea cu Răspundere Limitată împotriva lui Ion Rusu privind validarea popririi,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2015, prin care a fost respinsă cererea înaintată de Ambrosi Tudor lichidatorul Întreprinderii Mixte „Bigga Food” Societatea cu Răspundere Limitată privind declararea nulității contractului de preluare a datoriilor, s-a desființat poprirea față de Ion Rusu,

**C O N S T A T Ă :**

La 03 septembrie 2014 Ambrosi Tudor lichidatorul ÎM „Bigga Food” SRL s-a adresat în instanța de insolabilitate cu o cerere privind validarea popririi și încasarea de la terțul poprit Ion Rusu a datoriei în sumă de 943.861,63 lei.

În motivarea cererii Ambrosi Tudor lichidatorul ÎM „Bigga Food” SRL a indicat că în rezultatul examinării datelor evidenței contabile s-a constatat că Ion Rusu are datorie față de ÎM „Bigga Food” SRL. Proveniența datoriilor terțului poprit se datorează nerambursării în termen a datoriei ce rezultă din contractul de împrumut nr. 7 din 13 octombrie 2010.

În cadrul examinării cauzei la 16 decembrie 2014 Ambrosi Tudor lichidatorul ÎM „Bigga Food” SRL a înaintat cerere de completare a cererii de validare a popririi, cu noi pretenții, prin care a solicitat de a declara nul contractul de preluare a datoriilor

din 31 decembrie 2012, încheiat între Ion Rusu și SRL „Amonte” cu acordul ÎM „Bigga Food” SRL; validarea popririi pe suma datoriei în mărime de 943.861,63 lei cu încasarea acesteia de la Ion Rusu (f.d. 32 – 34).

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2015 a fost respinsă cererea lui Ambrosi Tudor lichidatorul ÎM „Bigga Food” SRL privind declararea nulității contractului de preluare a datoriilor din 31 decembrie 2012 încheiat între Ion Rusu, SRL „Amonte” și ÎM „Bigga Food” SRL. S-a desființat poprirea înființată de către administratorul insolabilității ÎM „Bigga Food” SRL față de Ion Rusu (f.d. 54 - 57).

La 11 februarie 2015 avocatul Ion Cerga în interesele lui Ambrosi Tudor lichidatorul ÎM „Bigga Food” SRL a declarat recurs, solicitînd casarea hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2015, cu emiterea unei noi hotărîri de admitere a cererii de validare a popririi.

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat că instanța de insolabilitate nu s-a expus asupra tuturor motivelor și temeiurilor invocate de lichidator, fiind interpretate eronat prevederile legislative.

Examinînd materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul înaintat urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Conform art. 445 alin. (1) lit. c) CPC instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În speța, supusă analizei, se constată că prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2013 a fost intentat procesul de insolabilitate față de ÎM „Bigga Food” SRL, ulterior prin încheierea din 21 februarie 2014 s-a inițiat procedura de faliment.

În procesul de insolabilitate, la data de 03 septembrie 2014 Ambrosi Tudor lichidatorul ÎM „Bigga Food” SRL a înaintat cerere privind validarea popririi prin încasarea de la terțul poprit Ion Rusu suma de 943.861, 63 lei, ulterior înaintînd cerința privind declararea nulității contractului de preluare a datoriilor din 31 decembrie 2012 încheiat între Ion Rusu, SRL „Amonte” și ÎM „Bigga Food” SRL. Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2015 s-a respins cererea lui Ambrosi Tudor lichidatorul ÎM „Bigga Food” SRL privind declararea nulității contractului de preluare a datoriilor din 31 decembrie 2012 încheiat între Ion Rusu, SRL „Amonte” și ÎM „Bigga Food” SRL. S-a desființat poprirea înființată de către administratorul insolabilității ÎM „Bigga Food” SRL față de Ion Rusu.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit constată că concluzia instanței de insolabilitate este prematură din următoarele motive.

Conform art. 104 al Legii insolabilității pe tot parcursul perioadei de observație, al procedurii de insolabilitate, al procedurii falimentului și/sau al procedurii de restructurare, administratorul/ lichidatorul poate introduce în instanța de insolabilitate acțiuni în vederea anulării actelor juridice dacă ele afectează bunurile debitorului.

Colegiul reiterează că instanța de insolvabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea în cadrul procesului de insolvabilitate a litigiilor ce țin nemijlocit de masa debitoare și a circumstanțelor relevante cauzei.

Potrivit art. 2 din Legea insolvabilității, noțiunea de masă debitoare semnifică – bunuri, inclusiv mijloace bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, aflate în proprietatea debitorului la data intentării procesului de insolvabilitate, dobândite sau recuperate pe parcursul acestuia, cu excepția bunurilor care potrivit legii nu sînt pasibile de executare silită.

De altfel spus instanța de insolvabilitate este instanța care examinează nemijlocit cauza de insolvabilitate.

Din actele cauzei rezultă că lichidatorul ÎM „Bigga Food” SRL a înaintat acțiunea în instanța de insolvabilitate privind validarea popririi de la terțul poprit Rusu Ion, ulterior înaintînd cerința de declarare a nulității contractului de preluare a datoriilor din 31 decembrie 2012 încheiat între Ion Rusu, SRL „Amonte” și ÎM „Bigga Food” SRL.

Fiecare cerere – litigiu ce ține de masa debitoare se judecă în mod separat în procedură contencioasă în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (2) al Legii insolvabilității. Instanța de insolvabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolvabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanța de insolvabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă.

Pronunțîndu-se asupra pretenției privind nulitatea contractului de preluare a datoriei instanța de insolvabilitate nu a luat în calcul că părți ale acestui contract, este persoana fizică Ion Rusu și persoana juridică SRL „Amonte”.

Astfel instanța de insolvabilitate a examinat speța data fără a fi atras în proces ca parte interesată pe SRL „Amonte”.

Prin urmare o primă încălcare admisă de către instanța de insolvabilitate și care se impune a fi elucidată neapărat la rejudecarea pricinii vizează stabilirea componenței participanților la proces conform art. 183 CPC.

În conformitate cu art. 183 alin. (2) lit c) CPC, pregătirea pricinii pentru dezbaterile judiciare include și stabilirea componenței participanților la proces și implicarea în proces a altor persoane.

În acest sens, încă în faza pregătirii pricinii pentru dezbaterile judiciare actele judecătorului vor fi îndreptate la soluționarea problemei intervenirii în proces a coreclamanților, copîrîților, intevenienților. Astfel, cu raportare la obiectul dedus judecării, instanța de recurs consideră că, la examinarea prezentei pricini era necesară atragerea în proces a SRL „Amonte”, or Ambrosi Tudor lichidatorul ÎM „Bigga Food” SRL a indicat asupra vicierii contractului de preluare a unei datorii mai mari decît capitalul social al firmei și veniturilor acestora.

Instanța de recurs reiterează că, dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (*CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982*). Or, din moment ce drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, dar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana

interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (*CEDO, hot. Airey vs. Irlanda din 09.10.1979*).

De asemenea la rejudecarea cauzei prin prisma art. 72 alin. (5) al Legii cu privire la societățile cu răspundere limitată, care obliga administratorul în exercitarea atribuțiilor sale, să manifeste diligență și loialitate, instanța de insolabilitate urma să dea apreciere faptului că contractul de preluare a datoriei din 31 decembrie 2012 care a fost încheiat între persoana fizică Ion Rusu și persoanele juridice SRL „Amonte” și ÎM „Bigga Food” SRL, a căror administrator este același Ion Rusu.

Instanța de recurs reiterează că actele juridice încheiate de către reprezentant cu terții, în condițiile în care între reprezentant și reprezentat există un conflict de interese, pot fi anulate la cererea reprezentatului, atunci când conflictul era cunoscut sau trebuia să fie cunoscut de terțul contractant la data încheierii contractului, împrejurarea dacă terțul cocontractant trebuia să cunoască conflictul de interese dintre reprezentant și reprezentat se va aprecia în mod obiectiv, în funcție de atitudinea oricărei persoane diligente aflate în aceeași situație.

Contractul încheiat de reprezentant cu sine însuși, în nume propriu, este anulabil numai la cererea reprezentatului, cu excepția cazului în care reprezentantul a fost împuternicit în mod expres în acest sens ori cuprinsul contractului nu a fost determinat în asemenea mod încât să excludă posibilitatea unui conflict de interese.

Astfel instanța de insolabilitate urmează să examineze cerința privind declararea nulității contractului de preluare a datoriilor din 31 decembrie 2012 încheiat între persoana fizică Ion Rusu, SRL „Amonte” și ÎM „Bigga Food” SRL a căror administrator este tot Ion Rusu, sub aspectul prevederilor art. 218, 222, 221 Cod Civil, or potrivit principiului relativității efectelor actelor juridice civile, un act juridic civil produce efecte numai față de autorul ori autorii săi, dând naștere la drepturi subiective și la obligații numai în beneficiul, respectiv în sarcina părților contractante, fără a putea să profite ori să dăuneze terților.

Sub aspectul nulității contractului din 31 decembrie 2012 instanța de insolabilitate nu a verificat motivul preluării de către SRL „Amonte” a datoriei lui Ion Rusu în ziua de 31 decembrie 2012 cînd acesta conform dispoziției de plată nr. 8 (f.d. 46), a primit mijloacele bănești de la ÎM „Bigga Food” SRL.

Astfel, Colegiul menționează că motivarea, care stă la baza deciziei trebuie să trateze separat fiecare dintre problemele punctuale ridicate de fiecare parte, cu excepția situației în care mijlocul respectiv de apărare era de natură să influențeze definitiv soluționarea cauzei.

Potrivit art. 130 în coroborare cu art. 239 CPC, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată și urmează să conțină, în special, circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe și legile de care s-a călăuzit instanța.

De asemenea, instanța de recurs, relevă că hotărîrea instanței de insolabilitate trebuie să fie cît posibil de concisă. Ea poate fi întocmită liber, dar trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clară, înțeleasă de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de participanții la proces. Astfel, formulările din conținutul hotărîrii trebuie să

corespundă exigențelor de corectitudine, certitudine, concretețe, deplinătate, claritate, consecutivitate, logică, elocvență, lipsă de rezerve, sobrietate, ofițialitate și pertinență.

În aceste condiții, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit apreciază că instanța de judecată era obligată să analizeze atent circumstanțele cauzei, pentru a evita orice atingere adusă însăși substanței dreptului la un tribunal.

La rejudecarea pricinii, instanța de insolabilitate urmează să țină cont de cele indicate, să verifice și alte circumstanțe ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate pe dosar, și în dependență de situația stabilită, în raport cu normele de drept material care reglementează relațiile civile, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

În temeiul celor expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. c) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

### **D E C I D E:**

Se admite recursul declarat de avocatul Ion Cerga în interesele lui Ambrosi Tudor lichidatorul Întreprinderii Mixte „Bigga Food” Societatea cu Răspundere Limitată.

Se casează hotărârea Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2015, în pricina la cererea înaintată de către Ambrosi Tudor lichidatorul Întreprinderii Mixte „Bigga Food” Societatea cu Răspundere Limitată împotriva lui Ion Rusu privind validarea popririi, cu remiterea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,  
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Tamara Chișca - Doneva

Elena Covalenco

Dumitru Mardari

Maria Ghervas